

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Факультет іноземних мов

Кафедра французької філології та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету іноземних мов

Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО_

серпня_2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

ДРУГА

ІНОЗЕМНА

МОВА (французька) /

LA DEUXIEME LANGUE ETRANGERE (le français)

Обов'язкова

Освітньо-професійні програми: Англійська мова і література та друга іноземна мова

Спеціальність: 035 Філологія

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

факультет іноземних мов

Мова навчання: французька

Чернівці 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА (французька) / LA DEUXIEME LANGUE ETRANGERE (le français)» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Англійська мова і література та друга іноземна мова».

Розробник:

Мойсюк В.А. – професор кафедри французької філології та перекладу, доктор філологічних наук, професор

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:

Мойсюк В.А. – професор кафедри французької філології та перекладу, доктор філологічних наук, професор

Погоджено з гарантом ОП Ольга Соловйова

Затверджено на засіданні кафедри англійської мови

Протокол № 7 від "25" серпня 2025 року

Завідувач кафедри Ольга Соловйова

Схвалено методичною радою факультету

Протокол № 1 від "27" серпня 2025 року

Голова методичної ради факультету Ірина Беженар

Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у вдосконаленні лексико-граматичних навичок використання другої іноземної мови (французької) на рівні B2 згідно Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти шляхом реалізації усної та письмової мовленнєвої діяльності на основі комунікативного, ситуативного та текстуального підходів.

Серед основних завдань дисципліни «Друга іноземна мова (французька)» є: удосконалити навички з розуміння прослуханого (Compréhension orale) і прочитаного (Compréhension écrite) франкомовного тексту; удосконалити навички з продукування усного (Production orale) та писемного мовлення (Production écrite) французькою мовою; опанувати комунікативно-прагматичною системою діалогічних і монологічних реплік у запропонованих комунікативних ситуаціях; поглибити вивчення семантики слів, зокрема таких аспектів, як синонімія, антонімія, полісемія, фразеологія; сформувати навички реферування статті публіцистичного характеру.

2. Пререквізити. Практичною базою для успішного вивчення дисципліни слугує вивчення французької мови як другої іноземної мови на рівні B1+- B2. Теоретичною основою є також знання здобувачів про техніки реферування та анотування публіцистичних статей.

3. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни фахівець повинен оволодіти такими **компетентностями:**

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності:

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

У результаті вивчення дисципліни фахівець повинен **знати:**

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні факти, інтерпретувати тексти різних стилів і жанрів.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання		
Денна	2	3	3	90		24				62	4	іспит
Заочна	2	3	3	90		8				82		іспит

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекц.	пр./сем	лаб.	інд.	с.р.		лекц.	пр./сем.	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми навчальних занять	Модуль 1. Освіта у Франції та в Україні											
Тема 1. Enseignement en France et en Ukraine	25	-	8	-	1	16	25	-	2	-	-	23
Тема 2. Grammaire : Participe passé composé	10	-	2	-	1	7	10	-	1	-	-	9
Тема 3. Compte rendu d'un article de presse	10	-	2	-	-	8	10	-	1	-	-	9
Разом за ЗМ1	45	-	12	-	2	31	45	-	4	-	-	41
Теми навчальних занять	Модуль 2. Проблеми сучасної освіти											
Тема 4. Problèmes de l'enseignement contemporain	25	-	8	-	1	16	25	-	2	-	-	23
Тема 5. Grammaire : Proposition participe absolue	10	-	2	-	1	7	10	-	1	-	-	9
Тема 6. Compte rendu d'un article de presse	10	-	2	-	-	8	10	-	1	-	-	9
Разом за ЗМ 2	45	-	12	-	2	31	45	-	4	-	-	41
Усього годин	90	-	24	-	4	62	90	-	8	-	-	82

Тематика практичних занять з переліком питань

Модуль 1. Освіта у Франції та в Україні	
Тема 1	Enseignement en France et en Ukraine 1. Le système scolaire en France : école maternelle 2. Le système scolaire en France : école primaire / élémentaire 3. Le système scolaire en France : collège 4. Le système scolaire en France : lycée 5. La Nouvelle Ecole Ukrainienne : principes et innovations 6. L'enseignement secondaire en France et en Ukraine : points communs et points différents
Тема 2	Grammaire : Participe passé composé 1. Accord du participe passé 2. Participe passé composé
Тема 3	Compte rendu d'un article de presse 1. Ідейно-сюжетний аналіз статті 2. Реферування французькою мовою україномовної статті
Модуль 2. Проблеми сучасної освіти	
Тема 4	Problèmes de l'enseignement contemporain 1. Les problèmes de l'enseignement secondaire : la motivation des élèves et des professeurs 2. Les problèmes de l'enseignement secondaire : le harcèlement 3. Les problèmes de l'enseignement secondaire : le décrochage 4. Les problèmes de l'enseignement secondaire : le burn-out des élèves 5. Les particularités de la scolarisation des personnes en situation de handicap
Тема 5	Grammaire : Proposition participe absolue 1. Proposition simple et complexe 2. Proposition relative subordonnée 3. Proposition participe absolue
Тема 6	Compte rendu d'un article de presse 1. Ідейно-сюжетний аналіз статті 2. Реферування французькою мовою україномовної статті

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

№	Завдання до тем
1 семестр	
1	Тема 1. Enseignement en France et en Ukraine Виконання групового проєкту на тему «Génération Z et Alpha»
2	Тема 4. Problèmes de l'enseignement contemporain

Підготовка до круглого столу на тему : «Préférences et intérêts de la génération contemporaine»

Завдання для самостійної роботи студентів

Під час самостійної роботи студенти виконують завдання на навчальній платформі *Moodle*

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год. д.ф./з.ф
1	Тема 1. Enseignement en France et en Ukraine	1. Виконання проєкту на одну із тем за вибором: «Niveaux d'enseignement en France» «Nouvelle Ecole Ukrainienne : principes et objectifs de l'enseignement» 2. Написання есе на тему: «Particularités du caractère de la génération contemporaine»	16/23
2	Тема 2. Grammaire : Participe passé composé	1. Виконання граматичних вправ	7/9
	Тема 3. Compte rendu d'un article de presse	1. Читання і переклад публіцистичних статей 2. Ідейно-сюжетний аналіз статей 3. Підготовка анотації статей французькою мовою	8/9
	Тема 4. Problèmes de l'enseignement contemporain	1. Написання есе на тему «Conseils pour motiver les apprenants et les professeurs» 2. Виконання індивідуального проєкту на тему «Conseils pour éviter le harcèlement dans le système d'enseignement»	16/23
	Тема 5. Grammaire : Proposition participe absolue	1. Виконання граматичних вправ	7/9
	Тема 6. Compte rendu d'un article de presse	1. Читання і переклад публіцистичних статей 2. Ідейно-сюжетний аналіз статей 3. Підготовка анотації статей французькою мовою	8/9

Методи навчання

Практичне заняття. Ознайомлення з викладом та поясненнями матеріалу викладачем. Укладення стислого конспекту матеріалу. Перевірка виконаних завдань (вправ, перекладів, творчих робіт тощо). Обговорення прочитаних статей,

опрацьованих текстових, аудіо та відеоматеріалів, дискусія. Написання контрольних робіт. Обговорення результатів вивченої теми.

План курсу і всі навчальні матеріали знаходяться на платформі Moodle (для відсутніх з поважних причин студентів та для додаткового опрацювання, підготовки до заліку тощо).

Самостійна робота. Опрацювання текстових, аудіо та відеоматеріалів, запропонованих викладачем (усний або письмовий переказ, відповіді на запитання). Виконання лексико-граматичних вправ та перекладів. Написання творчих робіт.

Консультації. Консультаційний супровід виконання різних видів завдань, відповіді на питання студентів, відпрацювання студентами пропущених занять.

Інструктаж. Ознайомлення з метою та структурою курсу, формами та методами навчання, формами та методами контролю, очікуваними результатами навчання. Пояснення щодо виконання самостійних і індивідуальних завдань.

Методи навчання. Пояснювально-ілюстративний, проблемний, проектний, практичний, перекладний, бесіди і дискусії, робота в парах та міні-групах; мозковий штурм.

Система контролю та оцінювання

- методи контролю:

експрес-опитування, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, захист презентацій, тестування

Засобами оцінювання та демонстрування програмних результатів вивчення дисципліни є: усна відповідь під час аудиторних занять на поставлені проблемні питання, виконання лексико-граматичних завдань, виконання завдань на розуміння прослуханого, виконання завдань на розуміння прочитаного, виконання лінгвостилістичного аналізу запропонованого уривку з художнього твору, виконання тестових завдань, виконання контрольних завдань на переклад вивченого лексико-граматичного матеріалу, виконання контрольних робіт з вивченого лексико-семантичного матеріалу, усні презентації результатів виконаних групових та індивідуальних проектів, написання есе, реферування публіцистичної статті, виконання ідейно-сюжетного аналізу новели для домашнього читання, підготовка та активна участь у круглому столі.

Формами *поточного контролю* засвоєння дисципліни є усна та письмова відповідь студента під час аудиторних занять, а також виконання студентом відповідних завдань для самостійного опрацювання.

Формою *підсумкового контролю* є іспит.

Іспит з дисципліни має комплексний характер і складається з двох частин:

Письмова частина іспиту в усіх семестрах складається з таких видів робіт **(20 балів)**:

- переклад речень (20) з української на французьку мову – 10 балів
- письмове виконання лексико-граматичних завдань – 10 балів

Усна частина іспиту в 3 семестрі складається з двох питань (20 балів):

- відповідь на поставлене питання за вивченою тематикою – 10 балів
- реферування французькою мовою газетної статті – 5 балів
- реферування української газетної статті французькою мовою – 5 балів

Максимальна кількість балів за іспит становить **40 балів**.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної рейтингової шкали.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

Кількість балів за кожний навчальний, елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів за кожен модуль складає 30 балів.

Студент, який набрав протягом нормативного терміна вивчення дисципліни 60 балів та виконав навантаження за всіма кредитами, має можливість не складати залік і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку або складати залік з метою підвищення свого рейтингу за даною навчальною дисципліною. Якщо студент набрав менше 35 балів, він не допускається до складання заліку.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну, з якої складається залік, виводиться із суми балів поточного контролю за модулями (до 60 балів) та модуля-контролю – до 40 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)						Кількість балів (іспит)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T1	T2	T3	40	100
10	10	10	10	10	10		

Оцінка за навчальну дисципліну виводиться відповідно до такої системи оцінювання:

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Підсумковий рейтинговий бал студента за вивчення навчальної дисципліни є сумою семестрового рейтингового бала й екзаменаційного рейтингового бала. Підсумкова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС виставляється за таблицею:

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Критерії оцінювання відповіді студента на іспиті

Оцінка визначається за такими *критеріями*:

1. *володіння лексичним матеріалом*:

добре – засвоєно 75 – 100 % лексики зазначеного курсу

задовільно - засвоєно 50-75 лексики зазначеного курсу

незадовільно – засвоєно менше 50 % лексики зазначеного курсу

2. *володіння граматичним матеріалом*:

добре – засвоєно 75 – 100 % граматичних явищ зазначеного курсу

задовільно - засвоєно 50-75 граматичних явищ зазначеного курсу

незадовільно – засвоєно менше 50 % граматичних явищ зазначеного курсу

3. *усне розуміння прочитаного тексту*:

вичерпне, критичне – опановано 75-100 % тексту

поверхневе, загальне – опановано 50-75 % тексту

часткове, в окремих деталях – опановано менше 50 % тексту

4. *письмове розуміння*:

вичерпне, критичне – опановано 75-100 % тексту

поверхневе, загальне – опановано 50-75 % тексту

часткове, в окремих деталях – опановано менше 50 % тексту

5. *соціокультурна компетентність*:

висока – опановано 75-100 % інформації

середня – опановано 50-75 % інформації

низька – опановано менше 50 % інформації

Оцінку “відмінно”/А студент отримує, коли демонструє високий рівень володіння матеріалом: творче та оригінально виконує лінгвостилістичний аналіз тексту; вміє висловити власне ставлення до запропонованої тематики; правильно та швидко реагує на запитання викладача; вичерпно висвітлює питання за

вивченим текстом, вірно відповідає на всі додаткові питання; повністю та граматично вірно висловлюється на запропоновану розмовну тему. Можлива наявність 1–3 мовних помилок у разі їх самостійного виправлення студентом.

Оцінку “добре”/В студент отримує, коли демонструє середній рівень володіння матеріалом: виконує лінгвостилістичний аналіз тексту з незначними недоліками, проте логічно та послідовно викладає матеріал та правильно реагує на запитання викладача; висвітлює питання за вивченим текстом із незначними недоліками, вірно відповідає на всі додаткові питання; розмовна тема відображає основну проблематику. При відповіді можлива наявність 1–5 помилок у разі їх самостійного виправлення студентом

Оцінку “добре”/С студент отримує, коли демонструє середній рівень володіння матеріалом: при виконанні лінгвостилістичного аналізу тексту частково порушується логічність викладу матеріалу, проте дотримуються основні принципи виконання цього виду роботи; питання за вивченим текстом висвітлює із незначними недоліками, дається вірна відповідь на 90% додаткових питань; розмовна тема відображає основну проблематику. При відповіді можлива наявність 1–3 помилок, які виправляє викладач.

Оцінку “задовільно”/D студент заслуговує за відповідь, яка свідчить про достатній рівень володіння матеріалом: лінгвостилістичний аналіз тексту містить значні помилки; відповідь на питання за вивченим текстом часткова, проте дається відповідь на 70% додаткових питань; розмовна тема викладена з кількістю помилок 5–8, проте студент правильно реагує на запитання викладача.

Оцінку “задовільно”/E студент заслуговує за відповідь, яка свідчить про достатній рівень володіння матеріалом: лінгвостилістичний аналіз тексту містить значні помилки і частково відображає авторський задум та ідею аналізованого уривку; відповідь на питання за вивченим текстом часткова, дається відповідь на 60% додаткових питань; розмовна тема викладена з кількістю помилок 8–18, студент правильно реагує на запитання викладача, але не точно формулює свою думку.

Оцінку “незадовільно”/Fх студенту виставляється за відсутність знань з відповідного матеріалу: неспроможність виконати лінгвостилістичний аналіз тексту; відповіді на запропоноване питання за вивченим текстом та на додаткові запитання; повідомлення за розмовною темою не відповідає її змісту. Відповідь містить велику кількість помилок, матеріал викладається безсистемно, студент повільно чи неправильно реагує на запитання викладача та не може сформулювати відповіді.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Le système scolaire en France : école maternelle
2. Le système scolaire en France : école primaire / élémentaire
3. Le système scolaire en France : collège
4. Le système scolaire en France : lycée
5. La Nouvelle Ecole Ukrainienne : principes et innovations

6. L'enseignement secondaire en France et en Ukraine : école maternelle et école primaire : points communs et points différents
7. L'enseignement secondaire en France et en Ukraine : collège : points communs et points différents
8. L'enseignement secondaire en France et en Ukraine : lycée : points communs et points différents
9. Les problèmes de l'enseignement secondaire : la motivation des élèves et des professeurs
10. Les problèmes de l'enseignement secondaire : le harcèlement
11. Les problèmes de l'enseignement secondaire : le décrochage
12. Les problèmes de l'enseignement secondaire : le burn-out des élèves
13. Les particularités de la scolarisation des personnes en situation de handicap

Зарахування результатів неформальної освіти

Порядок визнання у ЧНУ ім. Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти регламентовано такими документами: <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity/>

Згідно з рішенням кафедри романської філології та перекладу про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №10 від 29.10.2020), під час проходження цього курсу визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням:

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;
- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;
- тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті: тренінги, освітні й практичні курси, семінари й вебінари, літні / зимові школи тощо.

Рекомендована література

Базова

1. Gladka V. Cours pratique de français: = Практичний курс французької мови: підручник. Чернівці: Видавничий Дім «Родовід», 2016. 196 с.

2. Гладка В.А., Сопилюк Н.М. Entraînement à la compréhension de l'oral / Формування і тренування навичок аудіювання з французької мови: в 2 ч. Вижниця, 2017. Ч. 1 Guide pratique de l'enseignant / Методичні рекомендації для вчителя. 108 с. (гриф МОНУ)
3. Гладка В.А., Сопилюк Н.М. Entraînement à la compréhension de l'oral / Формування і тренування навичок аудіювання з французької мови: в 2 ч. Вижниця, 2017. Ч. 2. Cahier d'activités / Робочий зошит учня. 76 с. (гриф МОНУ)
4. Якубовська Н.О., Гладка В.А. Cours pratique de français: troisième année = Практичний курс французької мови: третій курс: підручник / Н.О.Якубовська., В.А. Гладка, Чернівці: Видавничий Дім "Родовід", 2018. 341 с.
5. Moisiuk V. Analyse d'un texte littéraire : théorie et pratique. Чернівці: Технодрук, 2024. 152 с.
6. Roesch R., Rolle-Harold R. Ecouter et comprendre. La France au quotidien. Presses universitaires de Grenoble. 2009.
7. Bescherrelle L. La Conjugaison. Dictionnaire de douze mille verbes. P. : Hatier, 1990.
8. Biet Ch., Brighelli J.-P., Rispaill J.-L. Littérature 2. Techniques littéraires. P.: Ed. Magnard, 1989. – 560 p.

Допоміжна

1. Костюк О.Л. Français, niveau intermédiaire DELF: Підруч. для вищ. навч. закл. К.: Ірпінь: Перун, 2002. 224 с.
2. Сваткова Т.Д., Ведіна І.В. Франція: Посібник з країнознавства. К.: Видавець Карпенко В.М., 2008. 280 с.
3. Стилїстика французької мови / Укл. Я.І.Пашук. Чернівці: Рута, 2004. 94 с.
4. Яблонська-Юсик І.В. Fautes typiques du français (synonymes): Навчально-методичний посібник для студентів II-IV курсів факультету іноземних мов. Тернопіль: ТНПУ імені В.Гнатюка, 2007. 144 с.
5. Мандзак І. Підручник з французької мови. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 335 с
6. Cellard J., Sommant M. 500 mots nouveaux définis et expliqués. Paris, 1979. 101 p.
7. Duneton C., Claval S. Le Bouquet des expressions imagées. Paris, 1990. 1375 p.
8. Flaubert G. Madame Bovary. Moeurs de Province. P. : Librairie Grund. 319 p.
9. Mérimée P. Nouvelles. Bucaresti : Editura didactica si pedagogica, 1966. 226 p.
10. Robert micro. P.: La tipographica Varese, 2006. 1507 p.

Інформаційні ресурси

1. 1001 symboles / Thomas D. Disponible sur: <https://1001symboles.net>
2. Dictionnaire des synonymes. Ressource électronique: Disponible sur: <http://www.synonymes.com/>
3. Dictionnaire d'argot, de français familier et de français populaire. URL: <http://www.languefrancaise.net/Bob>
4. Dictionnaire de l'Académie française. Paris. 1-ère éd. 1694; 4-ème éd. 1762; 5-ème éd. 1798; 6-ème éd. 1835; 8-ème éd. 1932–35; 9-ème éd. 2010. URL :

<http://artfl.atilf.fr/dictionnaires/ACADEMIE/index.htm>

5. Dictionnaire de la langue française / Littré E. Paris, 1846. URL: <http://www.littre.org/>
6. Encyclopédie, ou Dictionnaire Raisonné des Sciences, des Arts et des Métiers: en 17 vol. / Diderot D., Le Rond D'Alembert J. Paris, 1750–65. URL: <http://www.larousse.fr/encyclopedie>
7. Trésor de la langue Française informatisé. URL: <http://www.atilf.fr/tlfi>
8. Wiktionnaire : le dictionnaire libre. URL: <https://fr.wiktionary.org>

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxpbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetsko-ho-natsionalnoho-universytetu.pdf> ;
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf> .